Budapest
Magyar Nemzeti Muzeum

Poštarina plaćena u gotovom

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM 94

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 ÁPRILIS HÓ 22
SZERDA

Előfizetési árak helyben és vidéken: Egy hóra 35 dinár, három hóra 105 dinár, félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára: 1½ Dinár

Tömeggyilkosok

A hannoveri bestia huszonnégy embert falt fel; az az orosz, akit őrültté tett a féltékenység, tavaly hét embert gyilkolt le egy novisadi vendéglőben. Husszán Muftár görögkeleti Husvét vasárnapján másodpercek alatt három ártatlan ember életét oltotta ki. Három özveggyé tett asszony irtózatos fájdalma, siró árvák kétségbeesettsége veti elénk a szörnyű kérdést: Mi ingerel a mai ember lelkében a tömeggyilkosságra? Ki plántálta belénk azt az irtózatos baaillust, amely falánk és kielégithetetlen éhséggel veti magát az emberek életére, hogy ott aratásra késztesse a halált? Az egyik esetben egy ember hét ártatlan embertársának életét oltja ki, a másik bestia huszonnégy áldozatát trancsirozza föl, a harmadik az elvetemültség őrületében felrobbant egy templomot, amelynek romjai kétszáz embert temetnek maguk alá. Mi történt Európában az emberi lélekkel, hogy majd minden napnak megvan egy-egy ilyen irtózatos szenzációja? Kik azok, akik nem látják a tavaszi ég boldog kékjét, az orgonák nyilását, kik azok, akik nem érzik az illatok és fények bóditó tengerében az élet szépségét? Honnét támad egyszerre a Kainok egész serege, hogy megcsufolják Isten alkotásának, az életnek képét? Elszörnyedő rettegéssel kell tudomásul vennünk napról-napra, azokat a borzalmas eseményeket, amelyek a ma olvasóközönségét szórakoztatják. Portugáliában utcai harcok, Hannoverben emberevők, Szófiában pokolgépes merénylők, Budapesten feldarabolt hullák, az orosz sivatagban a hivatalos tömeggyilkosságok rémségei szórakoztatják a közvéleményt. Vajjon ki gyógyithatná meg a végképpen megromlott Európát? Kiben van értelmi és erkölcsi erő mégegyszer az emberszeretet törvényét ugy végigprédikálni Európán, hogy az ittélő milliók ujra visszatérjenek Krisztushoz, aki örökül hagyta reánk e parancsát is: Ne ölj. Ki vállalná a Kálvária-járás kinszenvedését mégegyszer, hogy Európa népei büneikre eszméljenek? Ki merné mégegyszer messzecsengő hangon hirdetni, gyilkosoknak hirdetni Krisztus evangéliumát: Szeresd felebarátodat. mint tenmagadat... Európának nincs egy uj Messiása s Európa, amely nem tud már borzadni sem, nem veszi észre azt a szörnyűséges rothadást, amely egy-egy véres esemény mögött mutatkozik meg ezen a testen. A halottak ezerszámra sorakoznak és mi ugy érezzük, hogy minden véres esemény egy-egy ujabb bacillustelep kitenyésztésével egyenlő. Husszán Muftár ennek az Európának a levegőjét szivta magába és a ma Európájának teljes erkölcsi csődje letépte láncairól a mindenki énjében bujkáló vadállatot. Nincs számára mentség, ha megkerül a szökött katona, a földi igazságszolgáltatásnak könyörtelenül kell lesujtania reá. Mégis ott, ahol Haarmannok teremnek s ahol ma már minden második bőröndöt hullák átmeneti beraktározására használják fel, az albán hegyek félig civilizálatlan, korlátokat nem ismerő és korlátokat nem tűrő gyermeke könnyebben bukhatott el, mint azok, akik nevük előtt a „dr." diszitő jelzővel kerülnek a vádlottak padjára kétszeres, tizszeres és ötvenszeres gyilkosság miatt. A petrovaradini rémtett a tömeggyilkosság hisztériája terjedésének ujabb szörnyűséges figyelmeztetőjele s akik őszintén, becsületesen és igazi jószándékkal keresik a békét, azoknak az Isten hitében kell keresniök azt a csodadoktort, aki meggyógyitja a beteg, romlott és züllött Európa sokmilliós őrültjét és félőrültjét.

Pribicsevics keresi Rádics barátságát

A független demokraták a szerbiaiak ellen akarnak frontot — Rádicsék visszautasitották Pribicsevics közeledési kisérleteit

Zagreb. Politikai körökben nagy feltűnést kelt az, hogy a független demokratapárt közeledést keres a Radics párthoz. Igy tiz nappal ezelőtt maga Pribicsevics Szvetozár akart Rádics Sztepannal tárgyalni, most pedig Demetrovics Juraj igyekszik Rádiccsal érintkezésbe jutni.

Tegnapelőtt Pavelics Bosko rendőrfelügyelő, Pribicsevics személyes barátja felkereste a rendőrlaktanyában internált dr. Macsek Vlatkot és azt az ajánlatot tette neki, hogy a Rádics párt a „precsani" szerbekkel — akik nagyrészt a független demokrata párt hivei — csináljanak közös frontot a szerbiaiak ellen.

A HRSS vezetősége azonban a leghatározottabban visszautasitja Pribicsevics közeledési kisérleteit, mert egész biztos benne, hogy a döntő pillanatban ismét elhagyná őket. Rádicsék a szerbiai nép legnagyobb pártjával, a radikális párttal akarnak tárgyalni és ezekkel megteremteni a szerb-horvát békét.

Felemelik a bolgár hadsereg létszámát

A merénylők elleni nyomozás — Állandó harcok Bulgáriában

Szófia. A királyi elleni merényletet és a bomba merénylet ügyében meginditott vizsgálat pozitiv eredményeket mutat fel.

A rendőrség és a katonai nyomozók megállapitották, hogy a merényletet Jankov őrnagy Minkov és Grognev utász századosok készitették elő.

Minkov tartózkodási helyét egy elfogott orosz menekült elárulta, mire rendőrök és katonák vették körül a házat, amelyben Minkov és öt társa rejtőzködtek. Minkovék tüzeléssel és kézibombákkal rendelkeztek, de a kormány emberei mégis behatoltak a lakásba.

Minkov elfogatása előtt a revolverében levő utolsó golyóval szivenlőtte magát és azonnal meghalt.

Öt társát elfogták. Kihallgatásuk eredményéről azonban a hatóságok nem nyilatkoznak.

Megállapitották, hogy Minkov személyesen helyezte el a 15—20 kg. robbanó anyaggal megtöltött pokolgépeket a székesegyházban, ahová fényképezés ürügye alatt ugy férközött be, hogy a sekrestyést 2000 levával megvesztegette.

A sekrestyést agyonlőtték.

Jankov őrnagy, a katonai kommunista párt feje, elmenekült Szófiából, a rendőrség azonban biztosra veszi, hogy elfogják.

A katedrálisban történt bombamerénylettel kapcsolatos vizsgálat kideritette, hogy március folyamán Jankov és Minkov volt tisztek ismételten vizsgáltatták a templom tetejét és felső helyiségeit, nyilvánvalóan azért, hogy alkalmas helyet találjanak a robbanóanyag elhelyezésére. A bombát a főkupola alatt reggel félnyolckor helyezték el. A robbanás idején a templom közelében egy gépkocsi időzött, hogy azt a fiatalembert, aki a gyujtózsinórt meggyujtotta, Eszak-Bulgáriába szöktesse. A terv a gyors intézkedések következtében, amelyekkel a város minden kijáratát elzárták, meghiusult. Bizonyitva látszik, hogy a Georgiev elleni merényletet azzal az ördögi szándékkal hajtották végre, hogy a királlyal együtt minden notabilitást a katedrálisban egyesitsenek és azután tömegmerényletet kövessenek el.

A bolgár hadsereg

A bolgár kormány kérvényt intézett az antanthoz, amelyben engedélyt kér arra, hogy hadseregének létszámát 10.000 fővel szaporitsa. A kérvényt már kiadták a Foch tábornagy elnöklete alatt levő katonai ellenőrző bizottságnak. Ennek véleménye után fog dönteni a nagykövetek tanácsa.

A szófiai szövetségközi katonai bizottság kedvezően nyilatkozott a bolgár kérvény ügyében, mert szükségesnek tartja az erős bolgár hadsereget, hogy a kormány megakadályozhassa a kommunizmus terjedését.

A francia lapok is foglalkoznak a bolgár kormány kéresével.

A Matin és a Temps arról ir, hogy elkerülhetetlen a kommunizmus elleni balkáni entente és szükséges a kisentente közbelépése, mert ettől függ Európa jóléte.

Az Eclair helyesléssel szól a bolgár hadsereg létszámának fölemeléséhez való hozzájárulásról, amely természetesen nem sértené meg a neuillyi békeszerződést. A létszámfölemelés talán a segédcsapat fölállitásával volna lehetséges.

A L'Oeuvre azon a nézeten van, hogy a bulgáriai terrorizmus ugy a baloldal, mint a jobboldal pártjai részéről indul ki.

Az Humanité a bolgár hadsereg megerősitése ellen foglal állást.

Feltünést kelt a Times-nek a bolgár helyzettel kapcsolatos cikke, mert kitünik belőle, hogy az angol körök Bulgária haderejének megnövelése kérdésében hogyan gondolkodnak. A lap a következőket irja: Bulgáriát kivülről szitott kommunistaforradalom komolyan fenyegeti. Megint veszedelemben van az európai béke a balkáni események miatt. A bolgár kormánynak ily körülmények között meg kell engedni hadseregének és feketetengeri flottájának fejlesztését, mert csak igy lehet elejét venni annak, hogy az oroszok hirtelen Várnában és Burgasban teremjenek. Meg kell továbbá akadályozni a menékültek Bulgáriába való bevándorlását, akár bolsevisták, akár macedónok. A bolgár kormány ebben a históriai pillanatban megérdemli a külállamok teljes támogatását, mert ez nemcsak a kis országnak magának, hanem egész Európának hasznára válik.

Ujabb merényletek készülnek?

Szófiai jelentés szerint az agrár kommunisták komitéja az SHS szófiai követsége ellen is merényletet tervezett, hogy ezáltal casus bellit teremtsenek és Jugoszláviát háborura kényszeritsék a Cankov rezsim ellen.

Az összes miniszteriumokat, postát, bankokat, más középületeket és a külföldi követségeket erős katonai kordon fogja körül. A külföldi diplomaták nagyrésze elhagyta Szófiát.

Sándor király részvéte

Beogradból jelentik: Őfelsége Sándor király meleghangu részvétnyilatkozatot küldött Boris királyhoz amelyben az áldozatok elhunyta felett való sajnálkozását fejezi ki.

Engedélyezték a hadsereg létszámának emelését

A Foch tábornagy elnöklete alatt működő legfelsőbb katonai tanács kedden délelőtt adta tudtára véleményét a nagykövetek tanácsának a bolgár kormány kérése ügyében, hogy hadsereg létszámát 10.000 fővel emelje. A vélemény kedvező Bulgáriára nézve, mert megengedi, a hadsereg létszámának emelését, azonban csak arra az időre, amig a kommunista veszedelem fenyegeti az országot. A nagykövetek tanácsa magáévá tette a katonai bizottság véleményét.

Állandó harcok

Szófiában és az ország belsejében állandóan történnek összeütközések a parasztok és katonaság között.

Szófiába érkezett jelentés szerint Küsztendil mellett két faluban a parasztok megtámadták a rendőrséget és a macedon komitácsikat. A harcban a parasztok maradtak felül mire Küsztendilből katonai segitséget küldtek és csak igy tudták a lázadást leverni. A kormány hivei közül huszan vesztették életüket a parasztokkai vivott harcban.

Dzsumaja környékén a parasztok a macedon komitácsikat támadták meg és itt is csak a katonaság beavatkozása vetett véget a harcnak.

Ujabb halottak

A Sveti Nedelja katedrális romjainak az eltakaritáss alkalmával Rutkin volt szófiai polgármester és Maravicz tábornok volt hadügyminiszter holttestét is megtalálták.

ROVAS

Konszolidáció. Bulgáriában és Portugáliában forradalom van, Németországban késhegyig menő pártharc dul, Olaszországban ellanyhulás nélkül dühöng a fascista terror, Oroszországban még ma is folynak a hivatalos tömeggyilkosságok, mindent összevetve, csak egy földrengés és egy pestisjárvány hiányzik, s akkor készen lesz a konszolidált Európa. Teljesen kész.

Lesz-e koncentráció? A napisajtó hetek óta egy koncentrációs kormány lehetőségéről tárgyal, s nem veszi észre, hogy a rádicspárti képviselők már hónapok óta koncentrálva vannak. Egy internáló-házban tudniillik...

Merre menekült a gyilkos? A novisadi délutáni lapok közül az egyik azt irja, hogy a petrovaradini katonagyilkos Magyarország felé menekült. A kisebbik lap ezzel szemben határozottan azt állitja, hogy a gyilkos Délszerbia felé vette az utját. Csakazértis természetesen.

Pribicsevics is paktál. Zagrebi jelentés szerint Pribicsevics Szvetozár egyik párthive utján tárgyalásokba óhajtott bocsájtkozni a letartóztatott rádicspárti vezérekkel. Ebben sem az idők változása, csupán Pribicsevics rövidlátása a csodálatos. Most sem veszi észre, hogy akkor szeretné kijátszani Pasicsot, amikor az már ezt vele régen megcselekedte...

Hóviharok az országban

A Likából, az Adria északi partjairól, Zagrebből és Szarajevóból nagy havazásokat jelentenek. Goszpics környékét 20—30, mig Ógulint és környékét 50 cm-es hóréteg boritja.

Zágrebi jelentés szerint tegnap óriási hóvihar dühöngött Vinkovce környékén, amely teljesen tönkretette a Zagreb-vinkovcei telefonvonalat.

Ujabb letartóztatásokat várnak

a legujabb szuboticai kemkedési afférben

A „Délbácska" tegnapi számában jelentettük, hogy a szuboticai rendőrség kémkedés gyanuja miatt letartóztatásba helyezett több szuboticai polgárt. A letartóztatottak nevei: Krnyaszki Lázár, a szuboticai „Ferrum"-gyár elbocsájtott hivatalnoka, Keller Etel háztartásbeli leány és Szloboda Ida magánnivatalnoknő. A rendőri vizsgálat megállapitása szerint mindhárom letartóztatott levélbeli összeköttetésben állott a szegedi magyar kémosztály főnökével, Egger századossal, aki időnkint pénzt is küldött nékik. Krnyanszki kijelentette, hogy eszeágában sem volt kémkedni, s Egger századosnak erre csak azért tett igéretet, mert nem volt munkája és bármilyen uton pénzhez akart jutni. A másik két letartóztatott vallomásának részletei ismeretlenek. Szuboticai jelentés szerint a legujabb kémkedési afférban a legközelebbi napokban minden bizonnyal ujabb letartóztatások várhatók.

Szuboticáról jelentik: A szuboticai rendőrség Krnyanszky, Keller és Szloboda mellett letartóztatásba helyezte még Gasteller Antal és Januskó István szuboticai fiatalembereket is, akik a vizsgálat szerini szintén tagjai voltak a kémszervezeteknek. A nyomozási adatok szerint Krnyanszky, amig Szarajevóban katonai szoigálatot teljesitejt, fontos katonai titkokat szerzett meg és ezeket Keller Etel közvetitésével a szegedi magyar kémirodához juttatta. A keddi nap folyamán valamennyi gzanusitottat kihallgatta a vizsgálóbiró, de a terhükre rótt cselekményekről egyikük sem akar tudni. A vizsgálat tovább folyik.

A Vajdaságból 1450 zarándok megy Rómába

Az egész országból 3000 zarándok indul Rómába

A római zarándokut iránt a Vajdaságban nem várt érdeklődés nyilvánult meg. A szuboticai apostoli adminisztraturához beérkezett jelentés szerint a Vajdaság területéről 1450 zarándok jelentkezett a római utra, mig az egész ország területéről még 1500 személy jelentkezett, ugy, hogy összesen 3000 zarándok megy az SHS királyságból Rómába.

A közel ezerötszáz vajdasági jelentkező közül majdnem fele szuboticai és környékbeli, azután pedig Becskerek és Novisad vidékéről jöttek szép számban a jelentkezési levelek. A jelentkezési határidő lejárt és a szuboticai, valamint a becskereki apostoli adminisztratura az ut programjának az összeállitásával foglalkozik és mindent elkövet, hogy a szokatlan nagy zarándokseg az egész zarándoktat ideje alatt minél kényelmesebben érezze magát és semmiben se szenvedjen hiányt.

A szent városban fényes fogadtatásra készülnek. Az SHS királyság katholikus népe olyan impozáns számban járul Őszentsége a pápa elé, hogy hasonló esetre visszamenőleg nem volt példa. Rómában a vajdasági zarándokok néhány napig maradnak, a szent év ünnepségein kivül meglátogatják Róma nevezetesebb épületeit, visszajövetkor utbaejtik az ismertebb olaszországi városokat és megtekintik a hiresebb müemlékeket.

Ki lesz Novisad uj polgármestere?

A belügyminisztériumban dr. Sztefanovics Zsarko reaktiválását óhajtják

Dr. Sztefánovics Zsárkó polgármester nyugalomba vonulása óta a polgármesteri szék betöltése körül teljes a kavarodás. Popovics Dáka épitészmérnök, mint azt a „Délbácska" már jelentette, nem fogadta el tanácsosi kinevezését és nem volt hajlandó a polgármesteri hivatal ideiglenes átvételére sem. A radikális pártból szerzett értesüléstünk szerint a pártnak az a része, amely minden körülmények között kitart Popovics polgármestersége mellett, rá akarja venni arra, hogy foglalja el a polgármesteri széket. Popovics azonban mindezideig nem hajlandó korábbi elhatározását revizió alá venni, s minden politikai tevékenységtől tartózkodik.

Beogradi munkatársunk jelentése szerint illetékes helyen egyetlen megoldásnak dr. Sztefánovics Zsárkó ny. polgármester reaktiválását látják,

dr. Sztefánovics Zsárkó azonban mindaddig, amig a város autonomiáját a legteljesebb tiszteletben nem tartják és tartatják, nem is gondol arra, hogy elfoglalja a polgármesteri széket, amelyet hosszu időn keresztül közmegelégedésre töltött be. Dr. Sztefánovics Zsárkót az utóbbi időben többször felkérték ilyenirányu tárgyalásokon való részvételre, de azok elől mindezideig elzárkózott. Abban az esetben, ha dr. Sztefánovics Zsárkót nem lehetne elhatározásának megmásitására birni, előreláthatólag Lákics Jován polgármesterhelyettest fogják kinevezni.

Eltemették a gyilkos arnauta áldozatait

Óriási tömeg a temetésen — Megvadult lovak megzavarták a temetési menetet — Hasszán Muftárt még nem fogták el

Tegnap délután három órakor temették el a gyilkos arnauta áldozatait Pánics Milan, Kokotovics Dusán főhadnagyokat és Uszpenszki volt orosz ezredest, katonai pompával és katonazene kiséretével.

Óriási több ezer főre rugó embertömeg kisérte utolsó utjukra a szerencsétlen áldozatokat. A temetési menettel szemben egy kétlovas kocsi jött Major felől. A lovak megbokrosodtak és a tömeg közé vágtattak. Erre nagy pánik keletkezett az emberek ijedten szaladtak szét a megbokrosodott lovak elől amelyek az egész temetési menetet megzavarták. A tömeg közé vágtató lovak több személyt meg is sebesitettek, egy sérültnek az állapota meglehetősen sulyos. De nem életveszélyes.

A **három áldozatot** a petrovaradini katonai temetőben helyezték örök nyugalomra.

Azon a helyen, ahol Husszán Muftár golyói kioltották a három életet, gyászlobogót és gyászfátyollal betakart táblát helyeztek el a temetés idején, a táblát a gyilkosság emlékére állitották.

Husszán Muftárt a gyilkost még mindig nem sikerült elfogni, bár ugy a katonai, mint a polgári hatóságok a legszélesebb körü intézkedéseket foganatositották a gyilkos kézrekeritésére. Még azt sem sikerült megállapitani, hogy merre menekült, mert az erre vonatkozólag elterjedt hirek nem egyebek puszta találgatásoknál.

Apolló április hó 22.

Ma utoljára:

„COLIBRI"

Holnap, április 23-án kezdődnek a

QUO VADIS?

előadások mérsékelten felemelt helyárakkal.

Minden méretü és minőségü

SZŐNYEGEK

gazdagon felszereit raktára:

Hemler Péter Utódainál, Novisad.

Erdélyben együttmüködik

a román néppárt és magyar párt

Kolozsvár. Csikszeredán e héten választják meg a kerület szenátorát. A magyar párt dr. Gvárfás Elemért jelölte, akivel szemben Florea csikmegyei prefektus lépett fel, kormánypárti programmal.

Csikszeredán szenzáció erejével hatott ma, hogy megjelent az utcákon az Avaresku-párt plakátja, amelyben a Magyar Párt jelöltjének támogatására szólitja fel a néppárti választókat. A néppárt ugylátszik komolyan vette a csucsai megállapodásokat, amelynek értelmében Szászrégenben a magyarság elősegitette Goga megválasztását, amit most Avarescuék Gyárfás jelöltségének támogatásával viszonoznak.

Igaz ugyan, hogy ez a támogatás inkább csak platonikus, mert Csikmegyében, ahol a lakosság 80 százaléka székely, az elszórt román községekben az Avarescu pártnak nincsenek szervezetei. Ha azonban reális erőt nem is jelent a Magyar Párt számára Avarescuék megszólalása az esemény politikai jelentősége messze felülemelkedik a lokális kereteken.

Az Averescu-párt plakátjának a szövege a következő:

Csikmegye Szenátorválasztó Polgáraihoz!

Az Averescu tábornok vezetése alatt álló román néppárt megnyerte a Magyar Párt bizalmát, miután meggyőződött arról, hogy ez a párt teljes őszinteséggel járul hozzá az állam konszolidásához és tagjai hüséges polgárai a román államnak, politikai egyezményt kötött a Magyar Párttal. Ennélfogva felkérjük a választópolgárokat, hogy adják szavazatukat a Magyar Párt hivatalos jelöltjére, dr. Gyártás Elemérre.

Az Averescu tábornok vezetése alatt álló román néppárt.

A lisszaboni puccs áldozatai

Monarchisták szitották a forradalmat — 36 halott és 300 sebesült

Lisszabon. A puccsal kapcsolatos harcokban 36 ember elesett és körülbelül 300 megsebesült.

Lisszabonból érkező jelentések szerint hivatalosan is beismerik, hogy szombaton a forradalmi mozgalmakat nem a kommunisták, hanem a monarchisták kezdeményezték. A lázadást leverték és tegnap Lisszabon lakossága a köztársasági elnök és a kormány mellett nagy szimpátiatüntetést rendezett.

Nirvána

— Dimitri Mereskovszki —

Mint a teremtés első napján,
Az égbolt ujra tiszta, kék,
Mintha panasz nem volna földön
S a szivben bün nem élne még.
Nem csábit szerelem s dicsőség
Vágyra nem késztet a mező,
Melynek gyepjét dalolva járom,
S nem izgat sem mult, sem jövő.
Most érzem, minden muly parányi
S hogy boldogság nem gondolkodni
S boldogság semmit sem kivánni!

*

Zöldgálic

Irta: **Amilcare Lauria**

A postakocsi nehézkesen törtetett előre a sziklaszakadékban. Ketten ültünk benne, én és Raimondo Criselino barátom, egy mintegy negyven éves ügyvéd. Criselino nagyon derék és érdemes ember volt s ha az ember szemet hunyt egyetlen gyöngéje, a saját személyét mindig előtérbe toló hencegés előtt, nagyon jól ki lehetett vele jönni.

Kocsink kikerült a szakadékból s e pillanatban toprongyos, gyanus fickó lépett ki az erdő sürüjéből, aki hosszu, bántóan kutató tekintetet vetett reánk. Uti célja egy lehetett a mienkével, mert utóbb még kétszer találkoztunk vele.

— Most hegynek fel megyünk — szólt Raimondo.

— Igen. Monteforte közelében vagyunk. Monteforte azelőtt rablófészek volt. Vajjon ügyvédi gyakorlatod folyamán védtél-e bandität?

— Na, de mennyiszer! Mindjárt elmondom hires esetemet a nápolyi esküdtszék előtt.

— Nagy ravaszsággal és ügyességgel sikerült magamat kirendeltetni Spolvieri hirhedt rablókapitánynak a védőjévé. Spolvieri, nem tudom miért, „Zöldgálic" név alatt volt ismeretes. Sok havi üldözés után Zöldgálic végre a hatóság kezébe került. Te tudod, hogy én milyen bátor vagyok?

— Természetesen.

— Nos, mégis be kell vallanom, hogy remegtem, mikor Capuano kastély börtöncellájában Zöldgálic Menicoval beszélnem kellett. Képzelj magad elé egy körülbelül negyven éves fickót rémületet keltő arccal és gyilkos szemekkel, amelyekkel engem tetőtől talpig végigmért.

— Megfogtak, — szólt siri hangon — de cserébe ötöt leütöttem közülük. Azt hiszi ön, hogy sokáig leszek a kezük közt. Tévedés. Fogadjunk fiatalember, hogy még ebben az esztendőben megszököm. Mit akar hát tudni? Nos, megmondom: fosztogattam, raboltam, gyujtogattam és gyilkoltam. Enyhitő körülményeket keresni az ön dolga!

— Érted? Én keressek enyhitő körülményeket. Mintha az olyan egyszerü volna. Közben folyton a brilliánsgyürümet nézte.

— Tudja — szólt — ezt mikép kell elvenni? Egy harapás és kezemben van a gyürü az ujjal együtt.

— Nos és a tárgyalás?

— Ragyogó voltam. Hét órás védőbeszédet mondtam és valóságos diadalt arattam.

— Nos, és felmentették?

— Nem, halálra itéltek, de később életfogytig való fegyházra változtatták az itéletet, ám egy éven belül megszökött a fegyházból, amit különben előre megmondott.

Raimondo elhalgatott s a kocsiban mély csend állott be. Ezt azonban csakhamar zürzavaros lárma és kiabálás szakitotta meg s a kocsi hirtelen megállt. Odakinn egy egész rakás fegyveres ember állt, akik szitkozódva kiráncigáltak bennünket a kocsiból s egy gyanus külsejü kunyhó felé taszigáltak. A hős Rajmondo elájult s ily állapotban került egy óriási vállára, aki a kunyhó felé cipelte.

— Kapitány — szólt az egyik zsivány — csak ketten vannak. Ez és a másik, akit Totonno Bapesta hoz, mert elájult.

— Jól van, — szólt a kapitány — ha böröndjükben sok pénzt találtok, vágjátok el a nyakukat. Ellenesetben kiváltathatják magukat.

Mikor azonban a kapitány egy tekintet vetett az ájult Raimondóra, harsogó kacagásba tört ki.

— Ejha — szólt. — Ha nem tévedek, ez az én védőm!

— Barátom! Barátom! — kiáltotta az eszméletét visszanyert Raimondo. — Mily szerencse, hogy önt viszontláthatom. Hogy van és mit müvel. Én most meghalok . . . — s nyomban ujra elájult.

Én megragadtam az alkalmat s kegyelmet kértem barátom számára.

— De hova gondol! szólt a rablókapitány — csak nem bántom barátomat és védőmet. Ellenben ünnepélyesen meghivom az urakat vacsorára.

— Ma nem, drága Menico. Esküszöm hogy nem vagyunk éhesek. Máskor azonban szivesen. Most arra kérjük, engedjen utunkra.

— Jól van, bajtársak, kisérjétek az az urakat kocsijukhoz. Egy hajuk szála meg ne görbüljön!

*

Mikor Avellinoba értünk, a bátor Raimondot kilelte a hideg. Egy hétig ültem betegágyánál. Mikor meggyógyult, arra kért, hogy a kalandról ne szóljak senkinek. Megigértem neki és meg is tartottam igéretemet.

HIREK

A Rougon család

ivadékai elevenednek meg előttünk a tömeghisztéria elfajulásának legutóbbi szomoru jelenségei láttára. Az arnauta gyilkossága csak egy láncszeme az általános emberi elvadulásnak, az erkölcsi leromlásnak, a pusztitó fergetegnek, mely végigsepri az erkölcszüllésnek indult emberiséget. Megszünt az erkölcsi kapocs az ember és a vallás nevelő hatásában való bizalom között. A moral insanity fogalma beékelődött az emberek lelkébe, a valláshoz való ragaszkodás immár csak árnyéka az egykori keresztény szeretetnek, erkölcsi világnézetek a tömeghisztéria hullámaiban merültek el. A sötét középkor renaissanszát éljük, Alfieri régi Rómája pendentban tünik fel előttünk:

Dil popol rio, coderdo e insanquinato
Prepotente e non libero senato
Citta, non cittadini, Augusti Tempi
Religione non gia...

Az emberek szivéből láthatatlan kezek eltüntették az érzést, a jóizlést, a szeretetet, a szépért való lelkesedést, az Istenhez való ragaszkodást. Ma már csak a puskapor és a vér szaga, a rombolás technikája, a pusztitás szadizmusa heviti az ösztönt, a brutalitás, az állathoz való visszatérés az emberiség epiteton ornans-ai. Hol itt a gát, mely utját állja a hömpölygő árnak? Ime egy téma pedagógusok, philozofusok, pszichologusok részére, itt az alkalom konferenciák, ankétok, összejövetelek és népgyülések részére. Talán idővel össze is jönnek a kapacitások, talán megszületnek az erkölcsi leromlás ellen elhangzó „rezolucziók," még talán a mindenkori kormányok is beleavatkoznak intervencióra a bajok „gyökeres orvoslására," de egyről bizonyára el fognak feledkezni az urak — hogy csak a valláshoz való visszaszatéréstől várható a lelkek szanálása.

Vagyunk-e még emberek, akik ezt a nagy feladatot végrehajtjuk? *K. A.*

❁

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A városi közigazgatási bizottság, csütörtökön délelőtt ülést tart Szliepcsevics Milán főispán elnöklete alatt.

— **A Frohsinn dalestélye.** A Frohsinn dalegylet vasárnap este sikerült hangversenyt rendezett, amelyen a Frohsinn énekkara és mükedvelői ismét tanujelét adták sokoldalusságuknak. A Jumbo és Bumbo párosjelenetben Tukanits János és Peidler Károly nyujtottak jó alakitást, a második egyfelvonásosban pedig Tukanits Mária, Majsay Ilonka, Bletterer Mária, Tukanits Anna, Fischer Konrád, Tukanits János, Schurr Jakab és Holitzky Károly kacagtatták meg a közönséget.

— **A szállásiak igérete.** A városi közgyülésen éveken át támadták a városi tanácsot, mert nem kövezték ki a Mali-Jarak felé vezető utat. Végül a szállásiak felajánlották, hogy maguk fogják kifuvarozni a köveket. Meg is kezdték a kövek kihordását, de azután abba hagyták. Ilyen körülmények között az utnak is csak egy részét kövezték ki. A városi tanács ma bizottságot küld ki a helyszinre, hogy megállapitsa mennyire haladtak a kövezési munkálatok. A városi tanács most maga fogja kihordatni a köveket Mali-Jarakra és befejezi a kövezési munkálatokat.

— **Elfogott rabló.** Megirta a Délbácska, hogy április 15-én este a Musicki utcában ismeretlen tettes megtámadta Németh Mihályt és elvette tőle aranyóráját és láncát. A rendőrség azonnal Marics Vaszara gyanakodott ez azonban közben megszökött Noviszadról. Kőröző levelet adott ki ellene és ennek alapján tegnap Ilokon letartóztatták és átadták a noviszadi rendőrségnek.

— **Megnyilt a budapesti mintavásár.** Az előbbi vásárokat jóval meghaladó méretben nyilt meg szombaton reggel a XVI. budapesti nemzetközi mintavásár. A mintavásárt a kormányzó, József főherceg, Valkó kereskedelmi miniszter és a külföldi diplomáciai testület jelenlétében nyitották meg. A mintavásár nem fért el az idén a kiállitókra való nagy tekintettel eddigi helyén az iparcsarnokban, ugy hogy igénybe kellett még venni a Városligetben lévő Vajdahunyad várát, a közlekedési muzeum, Mücsarnok és a Mezőgazdasági muzeum épületeit. A mintavásárt Horthy kormányzó rövid beszéd kiséretében nyitotta meg.

— **Betörés.** Bajko Todor az Alkotmány utca 54. számu házban lakó cipész feljelentést tett a rendőrségen, hogy a 20. és 21. közötti éjszakán ismeretlen tettes betört mühelyébe és onnan 5 kg talpbőrt 320, két darab fekete és két sárga bőrt 500, továbbá 3 pár cipőt 600 dinár értékben ellopott A rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Ujrafelvétel Grans ügyében.** A hannoveri biróság a kivégzett Haarmann büntársának, Gransnak ügyében elrendelte az ujrafelvételt.

— **Nők férfiruhában.** Párisból irják: a női divat elférfiasodása kezd groteszk formákat ölteni. A nők keményitett inget és gallért, alacsonysarku, férfias szabásu cipőt és vastag gyapjuharisnyát hordanak. A karkötőóra teljesen eltünt, ehelyett a mellényzsebben viselik a rendes férfiórát. A pszichológusok a divat ilyen fejlődését a háboru hatásának tulajdonitják.

— **A mulatság vége.** Szavin Gyóka a kislimáni Letics villában lakó szabó felesége gör. keleti Husvétkor látogatóba utazott. Szávin kiakarta használni felesége távollétét és egy kis mulatozást tervezett. Miután azonban 5 és 4 éves gyermekeit nem hagyhatta egyedül otthon ezeket is magával vitte. Először a Szlavnics féle vendéglőben mulatott, utána pedig elment a Kispárisba. Itt mindössze két fröccsöt ivott és amikor elővette tárcáját, hogy fizesen, egy ismeretlen férfi csatlakozott hozzá és felajánlotta neki, hogy hazakiséri. Szavin hallani sem akart erről, az idegen azonban fogta a két gyermeket és Szavint, felültette egy konflisra és ő maga is felült. Amikor Szavin lakására érkeztek, az idegen levetköztette Szavin gyermekeit és lefektette, Szavin csak a cipőjét vetette le és ruhástól befeküdt az ágyba. Amikor Szavin lefeküdt, az idegen elment. Szavin reggel vette csak észre, hogy az idegennel együtt eltünt 2900 dinárt tartalmazó tárcája. Azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely meginditotta a nyomozást az „előzékeny" ismeretlen kézrekeritésére.

— **Unatkozik?!** Iratkozzék be a *Kardos kölcsönkönyvtárba*, mely Kralja Petra u. 19. alatt van. 18-22

— **Ahol tilos az Istenben bizni.** Prágából jelentik: Komáromban óriási megdöbbenést és megbotránkozást keltett a város jegyzőjének rendelete, amelyben utasitotta a rendőrséget, hogy a város közönsége által épitett közkórház homlokzatáról távolitsa el az évtizedek óta ottlevő felirást, amelynek szövege a következő: Istenben bizzál és remélj! Komárom lakossága nem tudja felfogni, micsoda államellenesség nyilvánul meg abban, hogy valaki Istenhez fohászkodik. A város tanácsa most utasitotta a városbirót, hogy a rendőrség által eltávolitott feliratot helyezze vissza.

— **Megszökött a montenegrói rablóorvos.** Cetinjeből jelentik: Markovics Vukasin a montenegrói rablóorvos, akit nemrégiben elfogtak és mivel az őrültségét szimulálta, megfigyelésre egy dalmáciai elmegyógyintézetbe szállitották s onnan mint egészségeset visszavitték a cetinjei vár kazamatáiba, tegnap kijátszva őreit megszökött a fegyházból. Markovics már régebben készült a szökésre, kiásta a fegyház falait és elmenekült. Az egész környékbeli csendőrséget mozgositották kézrekeritésére.

— **Hogyan védik a lengyel határt?** Moszkvából jelentik: Frunse, a vörös hadsereg népbiztosa előadást tartott a vörös hadseregről. Megállapitotta, hogy annak száma jelenleg 562 ezer ember s ebből is körülbelül tiz százalék a különböző helyi formációkra esik. 1925-ben a szovjetkormány nem fog több repülőgépet venni a külföldön, mert a belföldi gyárak már tökéletes mértékben elvégezhetik a megrendeléseket. Frunse a továbbiakban rámutatott arra, hogy a cári békehadsereg másfél millió ember volt és hogy amig Lengyelországban minden határkilométerre hétszáz katona esik, addig Szovjetoroszországban csak huszonhét.

— **Anyakönyvi hirek.** A novisadi anyakönyvi hivatalban az elmult hét folyamán huszonegy születést (10 fiu, 11 leány), négy házasságkötést és tizenhat halálozási esetet jelentettek be. Házasságot kötöttek: Stefánovics Milivoj vasuti fütőházi üzemvezető és Tankoszics Szmilka, ifj. Klir Károly géplakatos és Palásthy Etelka, ifj. Bauer Ferenc kádár és Tomán Erzsébet, Sarbak János szabó-mester és Adelmayer Klaudia. Elhaltak: Dickmann Jánosné sz. Holec Verona 55 éves, Szigeti Margit 1 hónapos, özv. Offenbacher Benjáminné sz. Krachtusz Karolina 86 éves, Bogya Gyula 15 napos, Takács Julianna 70 éves, Pásztor Eszter napszámos 21 éves, özv. Vidákovics Milosné sz. Konstantinovics Katica 69 éves, Boros Erzsébet 1 napos, Kronavetter János kőmüves 58 éves, Gavrilovics Makszimné sz. Horváth Julianna 66 éves, Radujko Jovánka 14 éves (Beocsin), Fehér Irén 5 hónapos, Schmajser Károly cipész 81 éves, Nikolics Angyelka 3 éves, Karavica Lázár hivatalszolga 60 éves (Plivnica), Dimitrov Gyurgyinka 6 napos.

Mérnökök és építészek részére alkalmas
Másoló(copier)ráma
70×90 cm. nagyságban, vastag fils betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Schwarzlose Parfüm
30 illatban **dekánként 12 dinárért** kapható **HELLER PARFUMERIE** Novisad, Duna-utca 22. 508-4-30

VIG KRÓNIKA

A nagy személyzet

Való igaz, hogy a budapesti Operaháznak már a megnyitása napján is nagy volt a személyzete. Az akkori intendánsnak, a gyöngédlelkü Podmaniczky Frigyes bárónak a kedvére történt ez, mert hiszen ily sok ember bizonyára hozzájárul az uj szinház föllendüléséhez.

A megnyitó előadás napján Podmaniczky már kora délután az Operába ment. Mindenütt serényen folyt a munka, az intendáns megnyugodott. Hála Istennek, nem lesz semmi baj, — azaz, hogy várjunk csak, minek áll itt ez a szék? Utban van. A báró az akkori főrendezőhö. Káldy Gyulához fordul:

— Ledves főrendező ur, kérem, vitesse el innen ezt a széket.

Káldy készségesen meghajtja magát:

— Igenis, nagyon szivesen.

Es igy szól az ügyelőhöz, Alszeghyhez:

— Kedves ügyelő ur, vitesse el, kérem, ezt széket.

— Hogyne, azonnal! — figyelmeskedik Alszeghy és a szinpadmesternek adja tovább a parancsot, ez pedig a fődiszitőnek szól, a fődiszitő a diszitőnek, aki viszont a szinpadi világositóhoz közvetitette az utasitást. Amikor már ennek a helyettese, a segédvilágositó is körültekintett, hogy hol is van az ő helyettese, akkor Podmaniczky szép nyugodtan megfogta a széket és félretette az utból.

Káldy már későn rőstelkedett:

— Ejnye, ejnye!

Sebaj! — mosolygott az intendáns, — azt hittem, elég nagy a személyzet, pedig hát im ennek a széknek az elvitele kedvéért uj embert kellene felfogadnunk, ha nem volnék itt én magam...

Hegedüsné

Ujházi Ede tette szóvá a régi nagy szinészeinkről szóló megemlékezésében, hogy az ő fiatal korában Hegedüsné volt a legkecsesebb szinésznő.

„Nagypénteken mossa holló a fiát!" „Ugyan édes komámasszony, mért kend olyan sovány asszony, hogy lehet ugy elfogyni? Lám én milyen kövér vagyok, mint a háj ugy elolvadok ebbe' a fene melegbe," — ezt a szót fene, ő ejtette ki először szinpadon, annyi bájjal, hogy akceptálták, azóta nem igen mondták A bor-ig. Nem is lehet ezt, csak magyarul mondani. Amikor Bécsben játszották A bor-t, a fene majd megette a németeket, hogy miképpen forditsák le, de nem tudták talán ezért nem is tetszett.

Egy izben Debrecenben vendégszerepelt, a diákok már tizedszer ismételtették az „Ugyan édes komámasszony"-t, ekkor előlépett s az ő németes beszédmodorában csókolnivaló bájossággal ezt mondta:

— Többször nem tudok.

Fordulat a francia külpolitikában

Briand uj külpolitikát diktál — Nem szüntetik meg a vatikáni követséget — Briand békepolitikát hangoztat

Páris. A nagy kabinet megalakult. A Caillaux rehabilitását követő első izgalmak elmultak, most már az a kérdés, hogy a francia radikálisok második garniturája milyen programmot hoz tarsolyában? Külpolitikailag: Briand másképpen látja a külügyi helyzetet megoldhatónak, mint ahogyan Herriot. Biztos értesülések szerint Briand elejti a genfi jegyzőkönyvet és magáévá teszi az angol álláspontot. Briand ez önfeláldozó elvmegtagadásának bizonyára igen nyomós okai vannak. Általános garanciális szerződés helyébe regionális szerződések behelyezése annyit jelent, hogy a kisantant államok és főképpen Lengyelország aggodalmai ismét kiujulnának és elkerülhetetlenné válik az európai szövetségeknek uj rendeződése. Ez igen jelentős külpolitikai fordulatnak, amely Franciaország számára nagy megpróbáltatás lesz, tulajdonképpeni inditó oka, hogy megkezdhesse kedvező légkörben Angliával és Amerikával szembeni adósságainak rendezését, mert Franciaországnak addig nincs szabad keze, amig após. A jobboldalaiak felé tájékozódva Briand Herriot tervével szemben fenn fogja tartani a vatikáni nagy követséget.

Külpolitikai irányzatának további vonatkozásai: Németországgal szemben folytatni fogja a békülékenység politikáját. Ugyancsak hive a Herriot-féle orosz-francia politikának is. Briand, aki ezuttal ötödizben lesz külügyminiszter, szemben Herriottal, részt fog venni a második washingtoni leszerelési konferencián is, miután Franciaország részéről az első washingtoni konferencián is képviselte hazáját. Általában véve ugy látszik, hogy Briand bátrabban hangoztatja azt a békepolitikát, amelyet Herriot csak tapogatódzva mert megszólaltani.

Caillaux merőben ellenkező politikát fog folytatni, mint amilyent Herriot kormánya. Amikor néhány héttel ezelőtt Caillauxot Párisban ünnepelték, a bankett alkalmával, Caillaux már is pálcát tört a Herriot-kormány pénzügyi politikája felett. Caillaux támadásai Herriot ellen kinos feltünést okoztak. Az uj pénzügyminiszter meg fog szüntetni minden inflációs politikát. Az adójövedelem növelésével és szigoru takarékossággal akarja egyensulyozni a kiadásokat.

A párisi lapok bizakodóak Caillauxszal szemben és a Liberté és Action Francaise kivételével egyetlen lap, még a Temps sem mer előre lándzsát törni Caillaux felett, csupán arra céloz, hogy Caillaux és Briand, mint két össze nem férő egyéniség a legrövidebb időn belül hajba fognak kapni.

Az uj kabinetnek nagy nyeresége Steeg miniszter is. Steeg eddig algiri főkormányzó volt és már a legutóbbi francia elnökválasztáson is elnökjelöltként emlegették. Az uj igazságügyminiszter mult évben lett szenátor. Két filozófiája, jogi doktorátusa van, sokáig mint lapszerkesztő is müködött. Painlevé mint hadügyminiszter folytatni fogja a katonai létszámnak apasztását, valamint a szolgálati időnek csökkentését. Magáévá teszi Nollet hadügyminiszternek tervét uj háboru esetére, amikor is gazdasági, ipari, katonai tömegmozgositást készitenek elő és összpontositani fogják a tankok, repülőgépek, gázfejlesztők, páncélkocsik felhasználását.

— **A kamenicai helyihajó menetrendje.** A Guttmann és Frank-cég április 4-én meginditja a „Labud" nevü helyihajóját Novisad—Kamenica közti forgalomban. A hajó Novisádról 5.30, 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 18.30-kor, Kamenicáról pedig 6, 7.15, 9.30, 11.30, 14, 16, 18 és 19 órakor indul. A hajó Novisadon a Zadružna Banka kikötőjénél áll meg, Kamenicán pedig a Riparia előtt.

— **A mozdonyvezetők** és hajógépészek bizonyitványait, amelyeket nem államnyelven állitottak ki, csak akkor használhatják lokomobilok és stabil gépek vezetésére, ha a becskereki gépész és fűtővizsgáztató bizottság azt államnyelvre kiállitja. A becskereki bizottság május 31-ig állitja ki ezeket az államnyelvű bizonyitványokat. Aki államnyelvű bizonyitványt akar, annak kérvényéhez 1.) az eredeti bizonyitványt (amit visszakap) és 2.) 5 dináros okmánybélyeggel ellátott kijelentést kell mellékelnie arról, hogy kvalifikációja megfelel a lokomobil vezetők képesitésének.

— **Hirdetmény.** Felhivatnak az uszó járművek (sport- teher- és halász csónakok, sandolinok. motorcsónakok stb.) tulajdonosai, hogy ezen hirdetmény megjelenésétől számitott 15 nap az illetéktörvény T. Br. 303 odelj. IV. által előirt illetéket a novisadi révkapitánynál fizessék be. Aki a fenntjelzett határidő után uszójárművével az illeték befizetéséről kapott igazolvány nélkül közlekedik, annak az illetéktörvény és az egyenes adók vezérigazgatóságának f. é. március 13-án kelt 14.587 sz. határozata értelmében a rendes illetéken felül még az illeték háromszorosát kell büntetésül lefizetnie. Novisad rendőrfőkapitányi hivatala. 1925. ápr. 15. GJAKOV a főkapitány helyettese.

— **Gépész és fütővizsga.** A becskereki gépész és fütő vizsgáztató bizottság április hó 28-án vizsgát tart a lokomobil gépészek és stabil fütők részére. A vizsga előtt minden jelentkező köteles a kurzuson résztvenni, amely április hó 23-án kezdődik. E napon minden jelentkezőnek Becskereken kell lenni. A jelentkezőknek a következő okmányokat kell magukkal hozniok: keresztlevél, erkölcsi bizonyitvány és igazolvány a községi elöljáróságtól a gőzgépek mellett eltöltött prakszisról.

Sport

A Zemuni Amatőr játszik vasárnap Novisadon a jó formában lévő NAK csapatával. Ez a találkozó Novisad részéről a „nagy leszámolás" jegyében fog lefolyni. Az Amatőr Zemun legjobb csapata és a legtöbb játékost adta annak a zemuni válogatottnak, amely két izben is fájó vereséget mért városunkra. A NAK-ra hárul tehát a nehéz feladat, hogy revanche-ot vegyen. Komolyan kell, hogy vegye tehát a dolgot a novisadi bajnok, mert amit másik csapataink sikeresen előkészitettek (NAK II. Zemun ASK 2:1, Makkabi—ZASK 4:1, NAK—Spárta 2:1), azt most a NAK-nak kell befejezni. Ha győz a NAK, akkor elmondhatjuk, hogy kiköszörültük a csorbát. A mérkőzést vasárnap délután 4 órakor tartják meg a NAK tribünös uj pályáján. Előmérkőzést a NAK I—b és a verbászi Amatőr csapatai játszanak. Az Amatőr is jóképességü csapat, legutóbb a Makkabival 1:1-re végzett Verbászon.

A bánáti bajnokság meglepetése. Vasárnap játszották le Becskereken a bánáti bajnokság döntőjét, amelynek folyamán a biztos favorit becskereki Obilić kikapott a kikindai Dusan Silvitől. A mérkőzés eredménye 3:2 volt. A novisadiakat azért is érdekli ez az eredmény, mert a győztes csapat a novisadi bajnok NAK-kal játszik elődöntőt az alszövetség bajnokságáért, amely mérkőzésnek győztese viszont a Jugoszláviával találkozik a döntőben. A fenti mérkőzéseket még az országos bajnokságok előtt kell lejátszani. Miután valószinü, hogy a NAK legyőzi a Dusan Silvit, az is valószinü tehát, hogy végre a Jugoslaviát is látni fogja közönségünk városunkban komolyan küzdeni az országos bajnokságok előjátéka során.

A legjobb és legolcsóbb kékkő
(Saxonia) és Rafia kapható nagyban és kicsinyben. Cim a kiadóban. 480

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs	1143.—	Prága	54.60
Budapest	1156.—	Trieszt	—.—

Április 21	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.375	—.—	—.—
Zürich	—.—	1201.—	1202.—
Newyork	517.50	62.07	62.10
London	24.775	297.25	297.50
Páris	27.67	324.25	326.—
Milano	21.25	254.75	254.75
Prága	15.375	184.70	184.75
Berlin	123.10	1475.—	1481.—
Budapest	0.0072	0.0864	0.0865
Brüssel	26.20	—.—	—.—
Bécs	0.00728	0.0875	0.0876
Bukarest	2.40	28.15	—.—
Amsterdam	206.35	—.—	—.—
Szófija	3.775	—.—	—.—
Krisztiánia	—.—	—.—	—.—
Szaloniki	9.75	—.—	—.—
Varsó	—.—	—.—	—.—

Newyorki tőzsde

1925 április 21, 10 óra

Beograd	162.—	Prága	296.75
London	479.7/8	Berlin	2380.—
Páris	523.—	Bécs	14.—
Milano	411.—	Budapest	14.—
Zürich	1936.—	Bukarest	45.25
Brüssel	—.—	Amsterdam	—.—

Beogradi tőzsde

1925 április 21, 17 óra

Bécs	—.—	London	294.25
Prága	184.75	Zürich	1303.—
Milano	—.—	Newyork	62.05
Páris	—.—	Irányzat: csendes	

Chicagoi terménytőzsde

1925 április 21, 10 óra

Buza		Tengeri	
Május	150.25	Május	110.1/8
Julius	140.7/8	Julius	113.25
Szeptember	134.3/8	Szeptember	113.25

Irányzat: szilárd *(Avala)*

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

A LÉH JAKAB-féle
JUBILATE DEO
(ZENGJETEK ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv ujabb, szebb és bővitett (VI.) kiadásban ujra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenfelé elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállitása az eddigieknél sokkal kiválóbb. Kissé nagyobb; papirja finomabb, kötése szebb és erősebb. Ára félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS
könyv- és papirkereskedésében Novisad,
Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.

Féláru utazás Budapestre, ugy jugoszláv, mint magyar vasutakon

A budapesti Nemzetközi Árumintakiállitás 1925. ápr. 18-tól ápr. 27-ig tart. E kiállitáson jugosziáv áruk is kiállithatók.

A vásárra utazóknak szabályszerü és magyarországi utazásra érvényes SHS. utlevéllel kell rendelkezniök. Magyar vizum beszerzése azonban nem szükséges. Kivánatra olcsó lakás biztosittatik. Kinek ily lakásra szüksége van, az küldje be a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazár 1. —

Vásári igazolvány felmutatásával 50% kedvezmény adatik gyors- és személyvonatokon, nemkülönben hajón, olyként, hogy a teljesáru menetjegy felhasználásával a visszautazás a jugoszláv és magyar vasutakon és a DDSG. hajóin ingyen lehetséges. A menetjegy és vásári igazolvány elutazás előtt okvetlenül lebélyegeztetendő az indulóállomáson és megőrzendő.

Vizumnélküli beutazás és utazási dijkedvezmények csak a vásári igazolványok birtokosait illetik 1925. ápr. 13-tól ápr. 30-ig.

Vásárigazolványok (ára 80 dinár) kaphatók lesznek az összes SHS. kereskedelmi és iparkamaráknál, a kereskedelmi testületeknél, továbbá

Novisad: Kereskedelmi kamara, Agrár és kereskedelmi bank, Jugoszláv bank, Agrária szövetkezet, Central Kreditni Zavod.
Veliki Becskerek: Bánáti kereskedelmi kamara, Takarékpénztár.
Novivrbas: Országos Hitelbank R. T.
Veliki Kikinda: Központi Takarékpénztár, Szerb Bank.
Versec: Takarékpénztár.
Bela Crkva: Kereskedők és Iparosok Bankja, Takarékpénztár.
Kula: Országos Hitelbank.
Crvenka: „ „
Odžaci: „ „
Horgos: „ „
Batina: „ „
Sombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szerb bank.
Senta: Central Kreditni Zavod.
Belgrádban: Kereskedelmi és iparkamaráknál, utazási irodákban, Jadransko-Podunavsko Banknál, a Jugoslav Banknál, a m. kir. követség utlevélosztályán és a belgrádi m. kir. kereskedelmi megbizottnál **(Dr. Szilágyi** Strahinica 43—a. Tel. 20—23.) 496—4—0

Apró hirdetések.

HÁZI VARRÓNŐ, az összes munkákban tökéletes, jobb házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 699—1—3

VASKERESKEDŐ-SEGÉD, jó gyakorlattal, szerb nyelvismerettel azonnali belépésre kerestetik. Irásbeli ajánlatok „Vaskereskedő" jelige alatt Schmolka hirdetőiroda, Novisad, Futoski put 2. továbbit. 707—1—3

HIRDETÉSEK

Könyvkedvelők figyelmébe!
Értesitjük a n. é. közönséget, hogy Laze Kostića (Széchenyi) u. 6. sz. alatt **modern magyar, német**
kölcsönkönyvtárt
nyitottunk. A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradunk kiváló tisztelettel
„LITERATURA" kölcsönkönyvtár
Klemm és Schmiedinger.
706—1—2

Vegyészeti laboratorium részére
perfekt német és szerb levelező
kerestetik. **Csak önálló munkaerők** küldjék be irásbeli ajánlataikat
„Ádám" hirdetőirodába
Oslobodjenja trg broj 1. (Emelet.)

Nyugdijas vasutas,
jó alkalmazást nyerhet, óvadékkal rendelkezők előnyben. Cim:
Kardos hirdetővállalatnál
Novisad, Kr. Petra u. 19.
696—1—2

DOLLÁROKAT
takarit meg, ha
varrógép és kerékpár
szükségletét nálam szerzi be. Forduljon bizalommal
IRSAY JÓZSEF
puskamüves Petrovaradin, Jelašićeva 43.
653 (Fő-utcza.) 1—3

Ügyes ujságárus
magas jutalékkal felvétetik a
„Délbácska"
napilap kiadóhivatalában, Novisad.

Mérlegképes könyvelő
szerb—német—magyar levelező, gépiró állást keres. Cim a kiadóban. 690-1-3

NAGYFEJLŐ
NOVI SAD, JEVREJSKA 9.
Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás. Legujabb függöny, stor s fehérnemü minták

A magyar földmüves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen *tanácsadója a*
KISGAZDA
Megjelenik kethetenkint egyszer, mint *A SZIV UJSÁG* gazdasági melléklete. Előfizetési ára *A SZIV UJSÁG* hetenkint megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár.
Megrendelhető a
Szent Antal Nyomdavállalat-
nál Szubotica, Harambašićeva ul. 5.

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.